

Zdravo delovno okolje

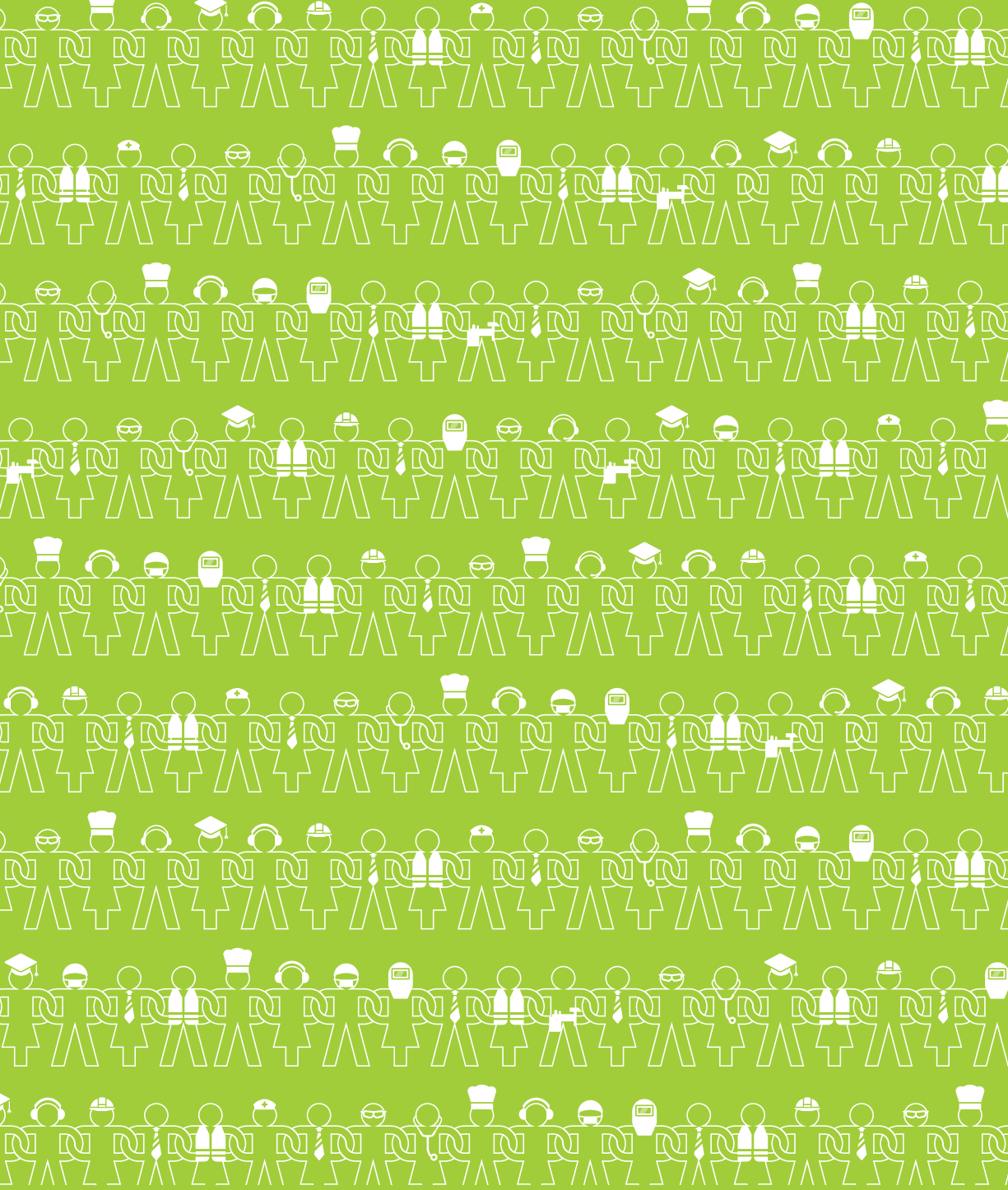
Partnerstvo za preprečevanje tveganj

www.healthy-workplaces.eu

Vodnik po kampanji

Vodstvo z upravljanjem in vključevanje delavcev pri varnosti in zdravju pri delu

Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov na vprašanja o Evropski uniji.

Brezplačna telefonska številka (*): 00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Nekateri operaterji mobilne telefonije ne dovoljujejo vzpostavitev zveze s številkami 00 800 ali pa te klice zaračunavajo.

Prevod opravil Prevajalski center (CdT, Luksemburg), na podlagi izvirnega angleškega besedila.

Več informacij o Evropski uniji je na voljo na spletu (<http://europa.eu>).

Kataloški podatki so navedeni na koncu te publikacije.

© Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, 2012

Vsebina

Uvod	4
Razsežnost problematike	5
Zakaj EU vodi to kampanjo	7
Partnerstvo za preprečevanje tveganj	9
Kaj preprečevanje pomeni v praksi?	10
Vloga vodstva	12
Kaj vodenje pomeni v praksi?	13
Zakaj je vključevanje delavcev ključnega pomena	15
Spodbujanje vključevanja delavcev	15
Kaj vključevanje delavcev pomeni v praksi?	17
O kampanji Zdravo delovno okolje	19
Kako deluje kampanja?	19
Kdo lahko sodeluje?	19
Kako lahko sodelujete?	20
Naša obstoječa mreža partnerjev	21
Naša zavezanost predhodnim kampanjam in njihovi uspehi	22
Viri	24
Kontaktne podatke	26

Uvod

Varnost in zdravje pri delu sta dobra za posel, za delavce in za družbo kot celoto. Ta dejstva je enostavno spregledati, ko se približujejo roki ali izpolnitev proizvodnih ciljev. V takih trenutkih se je bolj kot kdaj koli pomembno zavedati tveganj na delovnem mestu, namesto da se varnost in zdravje obravnavata kot „birokratski bremeni“.

Ta brošura je glavni vodnik po **kampanji Zdravo delovno okolje 2012–2013 „Partnerstvo za preprečevanje tveganj“**, ki jo organizira Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA). Namen kampanje je pomagati vam, vašemu podjetju, delavcem, predstavnikom delavcev in celotni dobavni verigi pri opredelitvi in zmanjšanju tveganj na delovnem mestu. Čeprav so za varnost in zdravje odgovorni predvsem vodstvo in organizacije, v katerih imajo ti vodilno mesto, pa se najboljši rezultati vedno dosežejo s sodelovanjem vseh zainteresiranih.

Po podatkih Eurostata vsako leto več kot 5 500 oseb v EU izgubi življenje zaradi nezgod na delovnem mestu ⁽¹⁾. Poleg tega Mednarodna organizacija dela ocenjuje, da jih še 159 000 umre ⁽²⁾ za posledicami poklicnih bolezni. Veliko teh življenj bi bilo mogoče rešiti, če bi tveganja predvideli ter vzpostavili in dosledno izvajali razumne varnostne ukrepe. Pogosto se navaja, da je **„bolje preprečiti kot zdraviti“**, in to bolj kot kdaj koli velja za spodbujanje varnega in zdravega delovnega okolja. Kampanja Zdravo delovno okolje je zato usmerjena predvsem na preprečevanje tveganj.

Kampanja Zdravo delovno okolje 2012–2013 je decentralizirana in naj bi nacionalnim organom, podjetjem, organizacijam, vodstvom podjetij, delavcem in njihovim predstavnikom ter drugim zainteresiranim pomagala pri skupnih prizadevanjih za izboljšanje zdravja in varnosti na delovnem mestu.

Kampanja je osredotočena na:

- preprečevanje tveganj;
- obvladovanje tveganj;
- spodbujanje najvišjega vodstva k dejavnemu sodelovanju pri zmanjševanju tveganj;
- spodbujanje delavcev, njihovih predstavnikov in drugih zainteresiranih k sodelovanju z vodstvenimi delavci, da se zmanjšajo tveganja.

Bolje preprečiti kot zdraviti.

Bistveni del kampanje so različna gradiva za podporo pri izpolnitvi teh ciljev. Vključujejo poročila, praktične vodnike, letake, plakate in DVD-je. Poleg tega bomo s partnerji in nacionalnimi informacijskimi točkami združili moči pri spodbujanju Evropskega tedna varnosti in zdravja pri delu ter pomagali pri organizaciji tečajev usposabljanja, konferenc in razstav. EU-OSHA je oblikovala tudi interaktivno spletno mesto, ki ponuja ogromno podrobne praktične pomoči in napotkov.

V tem dokumentu kampanje je veliko statističnih podatkov, ki izpostavljajo težave, s katerimi se je treba spopasti in na katere je treba usmeriti prizadevanja. Nikakor pa ne smemo pozabiti, da se za takšnimi statističnimi podatki vse prevečkrat skriva človeška tragedija.

Razsežnost problematike

V Evropski uniji vsake 3,5 minute zaradi nezgode pri delu ali poklicne bolezni umre ena oseba. Leta 2007, ki je zadnje leto, za katero so na voljo primerljivi statistični podatki za EU-27, je eno ali več nezgod pri delu utrpelo 6,9 milijona ljudi ⁽¹⁾. Poleg tega po vsej Evropi še na milijone delavcev trpi zaradi bolezni, povezanih z delom.

Nezgode prinašajo visoke stroške delavcem in njihovim družinam, delodajalcem in družbi kot celoti. Glede na raziskavo o delovni sili iz leta 2007 ⁽⁴⁾ se je 73 % nezgod pri delu končalo z najmanj enodnevno odsotnostjo z dela zaradi bolezni, 22 % pa se jih je končalo z najmanj enomesečno odsotnostjo z dela zaradi bolezni. Tako visoke stopnje odsotnosti z dela zaradi bolezni in zdravstvenih težav, povezanih z delom, neposredno vplivajo na gospodarsko rast in zaposlenost v Evropi. Dejansko se vsako leto izgubi vsaj 450 milijonov delovnih dni ⁽⁵⁾. Ocene so različne, vendar take nezgode in bolezni gospodarstvo EU stanejo vsaj 490 milijard EUR na leto ⁽⁶⁾.

Raziskave so pokazale, da je mogoče veliko večino nezgod in primerov bolezni na delovnem mestu preprečiti. Napredek na tem področju je na srečo hiter. EU je v obdobju 1999–2007 občutno izboljšala varnost na delovnem mestu, saj se je število nezgod s smrtnim izidom v EU-15 zmanjšalo s 5 275 na 3 782 ⁽⁷⁾. Varnost na delovnem mestu se je še hitreje izboljšala v primeru nezgod brez smrtnega izida, katerih število se je zmanjšalo za več kot 900 000 ⁽⁸⁾.

Kljub tej dobri novici pa se jasno povečuje število bolezni, povezanih z delom, ki imajo pogosto dolgo latentno dobo.

⁽¹⁾, ⁽³⁾, ⁽⁴⁾, ⁽⁷⁾ *Health and safety at work in Europe (1999–2007) – A statistical portrait*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2010, str. 97.

⁽²⁾ Mednarodna organizacija dela, 2005: Podatek je ocena za EU-27 (<http://www.ilo.org/public/english/region/eurpro/moscow/areas/safety/docs/worldcongressreporteng.pdf>).

⁽³⁾ Če 83 milijonov delovnih dni, izgubljenih zaradi nezgod, prištejemo k 367 milijonom dni, izgubljenih zaradi bolezni, *Health and safety at work in Europe (1999–2007) – A statistical portrait*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2010, str. 97.

⁽⁶⁾ Ob domnevni izgubi 4 % BDP zaradi neustreznih delovnih razmer (<http://osha.europa.eu/en/press/articles/Present-new-and-emerging-risks-IOHA>).

⁽⁸⁾ Dokument Eurostata „Nezgode pri delu (ESAW) – do leta 2007“ (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=hsw_aw_nnasx&lang=en).

ŠTUDIJA PRIMERA

Olimpijske igre, Združeno kraljestvo – vodilni primer na področju varnosti in zdravja

Olympic Delivery Authority (ODA) je organizacija, odgovorna za gradnjo olimpijskega parka in povezanih prizorišč za olimpijske in paraolimpijske igre v Londonu 2012. Olimpijski park je bil zgrajen na 200 hektarjih močno onesnaženega zemljišča v vzhodnem Londonu. Pri gradnji parka je sodelovalo približno 40 000 ljudi, ob vrhuncih pa je bilo na gradbišču več kot 13 000 delavcev. Šlo je za ogromen projekt, ki bi ob neustreznem vodenju lahko povzročil nedopustno število smrtnih primerov in težkih poškodb.

V več kot 70 milijonih delovnih ur je bilo 25 obdobj, ko v milijon urah ni bila prijavljena niti ena nezgoda, štiri obdobja dveh milijonov ur in eno obdobje treh milijonov ur.

ODA pripisuje ta zavidljiv rezultat zelo odločnemu vodenju, ki je bilo osredotočeno na odpravo vseh nezgod pri projektu. Organizacija je navedla, da je bila njena zaveza zaposlenim:

- obvladati tveganja za njihovo zdravje in varnost;
- zagotoviti varno delovno okolje in sisteme dela;
- zagotoviti informacije, navodila, usposabljanje in nadzor ter
- z zaposlenimi, partnerji in dobavitelji zavzeto razpravljati o teh ureditvah.

Skozi celotno vodstveno verigo je bila vzpostavljena jasna komunikacija. Poleg tega sta izvršni direktor in predsednik projekta skupaj izjavila, da bosta „o učinkovitosti na področju zdravja, varnosti in okolja upravnemu odboru organizacije ODA poročala redno ter ob dogodkih, ki jih je treba prijaviti.“

Nadalje, komisija upravnega odbora za varnost, zdravje in okolje je redno presojala učinkovitost in upravljanje programa gradnje ter privolila v pregled in revizijo delovnih postopkov „tako pogosto, kot bo to potrebno“. O takih spremembah so bili obveščeni vsi zaposleni in dobavitelji, zato da sta se zagotovila najboljša varnost in zdravje vseh, ki sodelujejo pri izvedbi iger.

Zaradi pobud in vključevanja delavcev je bilo vedno bolj poskrbljeno za varnost programa.

Zakaj EU vodi to kampanjo

Zaradi različnih etičnih, socialnih in gospodarskih razlogov je bilo spodbujanje varnosti in zdravja vedno eno od glavnih načel evropskega povezovanja. Prvič, v etičnem smislu je popolnoma jasno, da mora biti spodbujanje varnosti in zdravja glavna prednostna naloga katerega koli vodstvenega ali upravnega organa. Drugič, eden od temeljev enotnega evropskega trga so usklajeni standardi, vključno s standardi za varnost proizvodov in postopkov. Taki usklajeni standardi pripomorejo k nemotenemu poslovanju v EU. Tretjič, s spodbujanjem varnosti in zdravja se izboljšuje varstvo delavcev, pa tudi poslovna učinkovitost.

V sedanji strategiji Skupnosti je opozorjeno tudi na temeljna načela preprečevanja, ki so bila podrobneje opisana v Direktivi Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989, tako imenovani „okvirni direktivi“. V členu 6 te direktive je navedeno, da je delodajalec odgovoren za sprejetje ukrepov za zagotovitev varnosti in zdravja v skladu s splošnimi načeli preprečevanja. Brez dvoma je za to potrebno odločno vodenje najvišjega vodstva. V direktivi je poudarjen tudi pomen vključevanja delavcev v sprejemanje takih ukrepov, kar je bilo pred kratkim priznано tudi kot temeljna pravica v členu 27 Listine EU o temeljnih pravicah.

Jasno je, da obstaja praktična potreba po ukrepanju Skupnosti in da se to tudi pravno zahteva.

„S pravilnim vodenjem je mogoče doseči neverjetno učinkovitost na področju varnosti.“ LAWRENCE WATERMAN,

VODJA VARNOSTI, OLYMPIC DELIVERY
AUTHORITY (ODA)

Koristi ustrezne varnosti in zdravja

Reševanje vprašanj zdravja in varnosti pri delu je priložnost za povečanje poslovne uspešnosti in zaščito delavcev. To je bilo proučeno v nedavni Evropski raziskavi podjetij o novih in nastajajočih tveganjih (Esener) ⁽⁹⁾.

Koristi lahko vključujejo:

- zmanjšanje stroškov in tveganj – manj odsotnosti z dela in nižja fluktuacija zaposlenih, manjše število nezgod, manjša nevarnost pravnih sporov;
- večji ugled med dobavitelji in partnerji;
- povečan sloves podjetja kot družbeno odgovorne gospodarske družbe med vlagatelji, strankami in skupnostmi;
- večjo produktivnost – zaposleni so bolj zdravi, srečnejši in bolj motivirani.

⁽⁹⁾ EU-OSHA – Evropska agencija za zdravje in varnost pri delu, *Worker representation and consultation on health and safety – Analysis of the findings of the European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks*, 2012.

Partnerstvo za preprečevanje tveganj

Preprečevanje je temelj evropskega pristopa k obvladovanju tveganj. V praksi to vključuje analiziranje delovnih procesov za odkrivanje kratkoročnih in dolgoročnih tveganj, na podlagi tega pa se nato ukrepa, da se ta tveganja odpravijo ali ublažijo. Preprosto povedano, preprečevanje pomeni obvladovanje tveganj, povezanih z delom, s končnim ciljem zmanjšati njihovo število in odpraviti nezgode pri delu in poklicne bolezni.

Končno odgovornost za obvladovanje tveganj nosijo delodajalci in najvišje vodstvo, vendar so njihova prizadevanja brez dejavnega vključevanja delavcev obsojena na neuspeh. Prav zato se v tej kampanji posebno poudarja pomen vodenja na ravni najvišje uprave in lastnikov v povezavi z dejavnim vključevanjem delavcev.

Kampanja Zdravo delovno okolje 2012–2013 bo k spodbujanju teh ključnih tem prispevala z naslednjimi strateškimi cilji:

- razširjati ključno sporočilo, da morajo delavci in vodstvo iz praktičnih, pravnih, gospodarskih in etičnih razlogov sodelovati pri preprečevanju tveganj;
- delodajalcem zagotoviti jasne in preproste smernice za obvladovanje posebnih tveganj, povezanih z delom, v partnerstvu z delavci in njihovimi predstavniki;
- zagotoviti praktične smernice, informacije in orodja za spodbujanje kulture preprečevanja tveganj, zlasti v malih in srednje velikih podjetjih;
- spodbujati vključevanje zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu v politike družbene odgovornosti podjetij;
- položiti temelje za trajnejšo kulturo preprečevanja tveganj v Evropi.

„Ne glede na velikost organizacije sta vodenje z vrha in dejavno vključevanje delavcev ključnega pomena za učinkovito zagotavljanje zdravja in varnosti pri delu. Javna ali zasebna mala in srednje velika podjetja iz vseh sektorjev zato pozivam, da se vključijo v to kampanjo.“ CHRISTA SEDLATSCHKE,

DIREKTORICA EU-OSHA

Kaj preprečevanje pomeni v praksi?

Splošna načela preprečevanja so določena v členu 6 okvirne direktive (glej spodaj). Bistvenega pomena je, da delodajalci, delavci in njihovi predstavniki razumejo ta načela, če želijo učinkovito nadzorovati – ali po možnosti odpraviti – tveganja.

Osnovna načela preprečevanja tveganj so:

- izogibanje tveganjem;
- ovrednotenje tveganj, katerim se ni mogoče izogniti;
- obvladovanje tveganj pri viru;
- prilagajanje dela posamezniku, še posebno glede načrtovanja delovnih mest, izbire delovne opreme in proizvodnih metod (skupaj s čim večjim zmanjšanjem enoličnega dela);
- prilagajanje tehničnemu napredku;
- zamenjava nevarnega z nenevarnim ali manj nevarnim;
- razvijanje skladne celovite preventivne politike, ki zajema tehnologijo, organizacijo dela, delovne razmere, socialne odnose in vpliv dejavnikov, povezanih z delovnim okoljem;
- dajanje prednosti kolektivnim zaščitnim ukrepom pred individualnimi;
- dajanje ustreznih navodil delavcem.

Preprečevanje pomeni obvladovanje tveganj. Tveganja obvladujejo ljudje, ki sodelujejo med seboj.

ŠTUDIJA PRIMERA

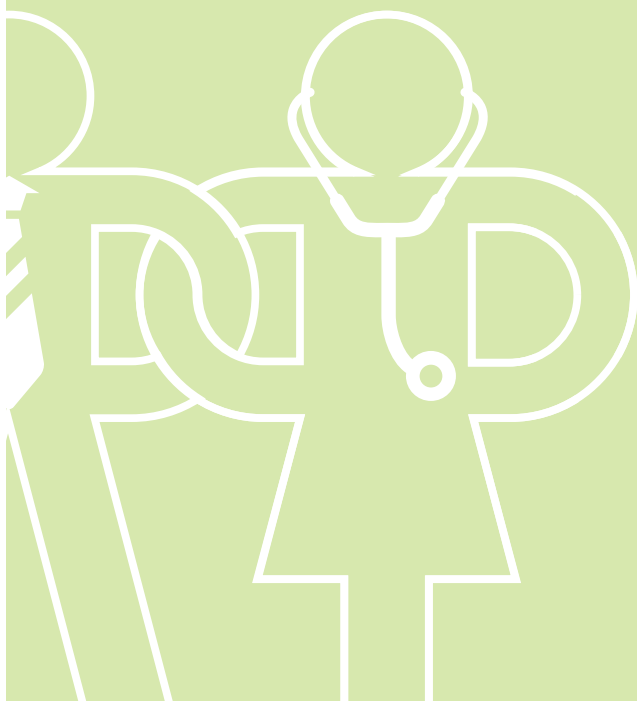
BASF – varnost na prvem mestu

V številnih sektorjih se vsem tveganjem preprosto ni mogoče izogniti, tipičen primer je kemična industrija. Zaposleni v družbi BASF, eni od največjih kemičnih družb na svetu, se vsak dan srečujejo z vrsto tveganj. Namesto da bi se vsakega tveganja lotili posamično, se je družba odločila za celosten pristop, tako da je kulturo celotne družbe dvignila na raven, ki varnost postavlja na prvo mesto.

Jedro tega programa je bila kampanja, katere cilj je bil od leta 2002 do leta 2020 skrajšati izgubljeni čas zaradi poškodb in poklicnih bolezni za 80 %. Prvi rezultati tega so se začeli kazati leta 2008, saj se je izgubljeni čas zaradi poškodb skrajšal za 46 %, izgubljeni čas zaradi poklicnih bolezni pa za 23 %.

Družba te rezultate pripisuje izvajanju spodaj navedenih strategij.

- Vodstvo izkazuje prepričljivo in jasno zavezanost k varnosti, saj daje zgled z vključevanjem varnosti med prednostne naloge in zagotavljanjem jasnosti v vseh zadevah, povezanih z varnostjo.
- Zaposleni so vključeni v vse vidike varnosti ter dejavno prispevajo svoje znanje in izkušnje.
- Družba poudarja odgovornost posameznika. Pričakuje se, da vsi zaposleni in vodilni delavci izpolnjujejo vsa upoštevana pravila in predpise, da delujejo na način, ki vključuje upoštevanje tveganj, da se odzivajo na nevarnosti ter se učijo na svojih napakah in napakah drugih.
- Vodstvo in zaposleni se spodbujajo k temu, da v ozračju zaupanja znotraj organizacije brez zadržkov spregovorijo o vprašanih varnosti. Sočasno skuša družba spodbujati učenje, pri tem pa upoštevati znanje in izkušnje.

© EU-OSHA/Jim Holmes

© EU-OSHA/Jim Holmes

Vloga vodstva

Zdravje in varnost pri delu bi morala biti vključena v vsakodnevno poslovanje podjetja. Če nista zagotovljena zdravje in varnost pri delu, tudi poslovanje podjetja ni zagotovljeno. Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu bi moralo biti na vseh od vodilnih položajih v organizaciji in vzdolž celotne upravljalvske verige sestavni del kulture delovnega okolja, ne pa da je prepuščeno strokovnjakom.

Posvetovanje z delavci in njihovimi predstavniki o vprašanjih varnosti in zdravja pri delu je treba sprejeti za vodilno načelo učinkovitega upravljanja. Vendar ni dovolj, da se vodstvo samo posvetuje z zaposlenimi, mora se jim dejavno posvetiti in jih spodbujati k dejanskemu soodločanju. Posvetovanje ni le pravna zahteva, prinaša lahko tudi gospodarsko korist. Delavci najverjetneje poznajo glavna tveganja, s katerimi se vsak dan srečujejo, in pogosto se lahko domislijo preprostih, stroškovno učinkovitih rešitev.

Zdravje in varnost pri delu bi morala biti vključena v vsakodnevno poslovanje podjetja. Razumeti bi ju bilo treba kot dinamičen sistem, ki se prilagaja in postopoma razvija, ne pa kot togo birokratsko formalnost, ki se upira spremembam.

Pomembno je, da uprava izkazuje vodenje na primer z izpolnjevanjem vseh predpisov na področju varnosti in zdravja pri delu, ne pa da zaposlenim samo naloži izpolnjevanje teh predpisov.

⁽¹⁰⁾ P. Stadler in E. Spieß, Mitarbeiterorientierte Führung und soziale Unterstützung am Arbeitsplatz, INQA/Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin, 2005 (na voljo na <http://www.inqa.de/Inqa/Navigation/publikationen/did=56808.html>).

Dokazano je tudi, da se upravitelji, ki poskrbijo za varnost in zdravje pri delu, srečujejo z nižjo stopnjo izostajanja od dela, saj je vodstveno ravnanje povezano z odsotnostjo z dela zaradi bolezni in dobrim počutjem zaposlenih ⁽¹⁰⁾. Pokazalo se je, da je število zaposlenih, ki zbolijo, odvisno od vodstvenega kadra. Če je vodstveni delavec premeščen v drug oddelek, se povprečna odsotnost z dela zaradi bolezni zaposlenih, za katere je vodstveni delavec odgovoren, ne spremeni, čeprav se zaposleni zamenjajo.

Kaj vodenje pomeni v praksi?

Pomeni:

- jasno in dejavno odgovornost upravnega odbora in direktorjev/lastnika;
- vzpostavitev učinkovitih komunikacijskih sistemov in upravljaljskih struktur „od zgoraj navzdol“ – ali navzkrižne komunikacije v malih podjetjih;
- vključevanje zaposlenih in njihovih predstavnikov k spodbujanju ter zagotavljanju varnih in zdravih delovnih razmer, na primer z dajanjem pooblastil in spodbujanjem učinkovite komunikacije „od spodaj navzgor“ ter zagotavljanjem visokokakovostnega usposabljanja;
- zagotavljanje varnosti in zdravja na podlagi ocen tveganja;

- vključevanje ustreznega zagotavljanja varnosti in zdravja v vse vidike poslovanja;
- zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu je bistvo strategij družbene odgovornosti podjetja (in njegovih temeljnih vrednot);
- razširjanje teh zamisli skozi celotno dobavno verigo;
- spremljanje, poročanje in preverjanje učinkovitosti na področju varnosti in zdravja pri delu.

Praktični primeri vodenja na področju varnosti in zdravja pri delu vključujejo:

- dajanje zgleda (in dosledno upoštevanje duha in predpisov o varnosti in zdravju pri delu);
- prevzemanje osebne odgovornosti in izkazovanje skrbnosti;
- obiske na delovnih mestih, da se skupaj z zaposlenimi obravnavajo vprašanja glede varnosti in zdravja pri delu (ni nujno, da delavci samo opozorijo na težave, lahko predlagajo tudi rešitve);
- zagotovitev časa in denarja – dodelitev sredstev za usposabljanje, opreme ali strokovnjakov za varnost in zdravje pri delu ter namenjanje upravljalškega časa za to.

„Opozarjamo, da so za zagotovitev varnosti posamično odgovorni vsi delavci in na vseh ravneh upravljanja.“ SHLOMO COHEN, VODJA

DELOVIŠČA, INTEL AMSTERDAM

ŠTUDIJA PRIMERA

Zmanjševanje tveganj v majhnem avstrijskem podjetju

Marchl je majhno družinsko podjetje iz Avstrije, ki je specializirano za proizvodnjo jeklenih izdelkov, kot so nadstreški za parkirišča, stopnišča, ograje in rastlinjaki.

Varnost pri delu je za vodstvo podjetja pomemben vidik. Vzpostavljen je bil sistem zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, vendar so se manjše nezgode, kot so ureznine, opekline in zmečkanine, še naprej dogajale in se niso jemale resno. Vodstvo se je odločilo, da bo v sodelovanju z zaposlenimi skušalo še zmanjšati tveganja.

Delavci z vsakega „območja tveganja“ so bili zaproseni, naj ocenijo tveganja in predlagajo izboljšave. Po uvedbi izboljšav so bili zaproseni, naj ocenijo tudi te. Po dveh mesecih so bile skupine delavcev premeščene na drugo „območje tveganja“ in bile zaprosene za enako revizijo. To pomeni, da so izboljšave vnovič preverile še druge skupine in da se je vsak delavec seznanil s tveganji, ki jih prinašajo različna področja dela, in dobil vpogled v to, kako kar najboljše povečati varnost.

S tem projektom se je uspešno zmanjšalo število manjših nezgod in skorajšnjih nesreč, manj je bilo odsotnosti z dela zaradi bolezni, izboljšali sta se motivacija delavcev in produktivnost, povečala pa se je tudi ozaveščenost o vprašanih varnosti in zdravja pri delu.

Zakaj je vključevanje delavcev ključnega pomena

Odgovornost za obvladovanje tveganj na delovnem mestu je jasno v rokah delodajalcev, vendar so taka prizadevanja brez dejavnega vključevanja delavcev obsojena na neuspeh. Obstaja veliko dokazov, da se z dejavnim vključevanjem občutno izboljšata varnost in zdravje na delovnem mestu.

Evropska raziskava podjetij o novih in nastajajočih tveganjih (Esener) je na primer pokazala, da vključevanje delavcev v povezavi z odgovornostjo vodstva pripomore k veliko večji učinkovitosti na področju varnosti in zdravja pri delu. Pri podjetjih z visoko stopnjo vključevanja delavcev v povezavi z veliko odgovornostjo vodstva je na primer desetkrat večja verjetnost, da imajo uvedeno dokumentirano politiko varnosti in zdravja pri delu (OSH) ⁽¹¹⁾. Dodatna korist tega je, da se ti ukrepi dojemajo kot učinkovitejši.

V poročilu ministrstva za trgovino in industrijo Združenega kraljestva iz leta 2007 ⁽¹²⁾ je bilo ocenjeno, da predstavniki za varnost delavcev vsako leto po vsej državi preprečijo med 8 000 in 13 000 nezgod na delovnem mestu. V nedavni študiji Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) ⁽¹³⁾ je bilo ugotovljeno, da sindikalno zastopanje pripomore k večjemu upoštevanju predpisov, manjšemu številu nezgod in manj zdravstvenim težavam, povezanim z delom. Iz teh in ostalih razlogov je vključevanje delavcev v varnost in zdravje pri delu zajeto v evropsko pravo.

Spodbujanje vključevanja delavcev

Dolžnost delodajalcev je, da se z delavci in njihovimi predstavniki posvetujejo o zdravju in varnosti, vendar je učinkoviteje, če se jih pooblasti za dejavno soodločanje v vsakodnevni zadevah, povezanih z varnostjo in zdravjem na delovnem mestu. Vodstvo mora ustvariti ozračje zaupanja, v katerem se ljudje počutijo dovolj varno, da lahko izrazijo pomisleke in prispevajo k razvoju varnejših postopkov in delovnih mest. Tega ne bi smeli dojemati kot še en birokratski postopek ali nezaželeno breme, temveč kot enkratno priložnost za izboljšanje varnosti in produktivnosti. Raziskave so pokazale, da črpanje iz znanja delavcev vodstvu ponuja enkratno možnost za razvoj varnega, učinkovitega in trajnostnega delovnega okolja ⁽¹⁴⁾.

⁽¹¹⁾ EU-OSHA – Evropska agencija za zdravje in varnost pri delu, *Worker representation and consultation on health and safety – Analysis of the findings of the European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks*, 2012

⁽¹²⁾ *The health and safety of Great Britain: be part of the solution*, Health and Safety Executive, junij 2009.

⁽¹³⁾ Menéndez, M., Benach, J., Vogel, L. (2009), *The impact of safety representatives on occupational health: A European perspective*. Bruselj: ETUI.

⁽¹⁴⁾ Pot, F. D. in Koningsveld, E. A. P., „Quality of working life and organizational performance – two sides of the same coin?“ *Scandinavian Journal of Work, Environment and Health*, 2009, zv. 35, št. 6, str. 421–428.

Med koristmi vključevanja delavcev so:

- nižja stopnja nezgod;
- stroškovno učinkovite rešitve;
- srečnejši in produktivnejši delavci;
- manj izostajanja z dela;
- večja ozaveščenost o tveganjih na delovnem mestu;
- boljši nadzor nad tveganji na delovnem mestu.

Kaj vključevanje delavcev pomeni v praksi?

V bistvu imajo delodajalci in vodstvo dejavno vlogo pri odkrivanju težav in iskanju rešitev. V praksi to pomeni:

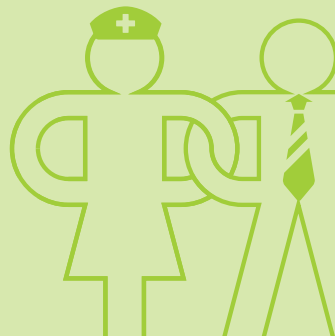
- učinkovit in odprt dialog, da se dejavno prisluhne pomislekom ene in druge strani;
- skupno reševanje težav in odločanje;
- vključevanje v oblikovanje politik in praks na področju varnosti in zdravja;
- vključevanje zaposlenih v spodbujanje in zagotavljanje varnih in zdravih delovnih razmer;
- polno sodelovanje delavcev z delodajalci, da bi izboljšali varnost na delovnem mestu, zdravje in dobro počutje;
- storiti vse potrebno za uresničitev tega v praksi.

ŠTUDIJA PRIMERA

Skupna pobuda delavcev in vodstva

Velika slaščičarska družba (Nestlé, York, Združeno kraljestvo), ki zaposluje 2 000 delavcev, je imela precejšnje težave s poškodbami zaradi zdrsov in spotikov. Število poškodb je skušala zmanjšati s skupno pobudo ob polni vključitvi predstavnikov delavcev. To je obsegalo poseben postopek poročanja o poškodbah zaradi zdrsov in spotikov ter analizo vzrokov teh poškodb. Ko so bili ugotovljeni temeljni vzroki, so bili sklicani skupni informativni sestanki, na katerih so vodstvo, nadzorniki in predstavniki delavcev izmenjali ugotovitve. S temi ugotovitvami so bili nato seznanjeni delavci, in sicer z učinkovito informativno kampanjo, v kateri so bili uporabljeni tudi plakati, letaki itd.

Po treh letih je kampanja privedla do 60-odstotnega zmanjšanja števila nezgod zaradi zdrsov in spotikov. Čez nadaljnjih 18 mesecev je bila uvedena podobna kampanja za zmanjšanje poškodb pri ročnem premeščanju bremen. V dveh letih se je število takih poškodb tako zmanjšalo za 40 %.

Pomembni datumi

- Začetek kampanje: 18. april 2012
- Evropski tedni varnosti in zdravja pri delu: oktober 2012 in oktober 2013
- Podelitev nagrad za primere dobre prakse: april 2013
- Vrh kampanje Zdravo delovno okolje: november 2013

O kampanji Zdravo delovno okolje

Kako deluje kampanja?

Pomagamo ustvarjati varnejše in bolj zdrave delovno okolje za vse, vendar sami tega ne zmoremo. Prav zato se naša kampanja Zdravo delovno okolje 2012–2013 „Partnerstvo za preprečevanje tveganj“ zanaša na različne partnerje in zainteresirane strani, vključno z vladami in njihovimi agencijami, delodajalci, delavci ter velikimi in malimi podjetji. Če želimo resno izboljšati varnost in zdravje pri delu, se morajo vse te zainteresirane strani vključiti v kampanjo in razširjati njena glavna sporočila.

Priskrbimo lahko večino nasvetov, informacij in izobraževalnega gradiva, ki ga boste potrebovali za sodelovanje v tej vseevropski kampanji (glej spodaj „Kako lahko sodelujete“). To gradivo lahko nato prilagodite svojim potrebam in združite moči z najprimernejšimi organizacijami, da bo učinek kampanje kar največji.

Kdo lahko sodeluje?

V kampanji lahko sodelujejo vse organizacije in posamezniki na lokalni, nacionalni in evropski ravni, vključno z:

- delodajalci iz javnega in zasebnega sektorja, vključno z malimi in srednje velikimi podjetji (MSP);
- vodstvom, nadzornimi delavci in delavci;
- sindikati in predstavniki za varnost pri delu;
- organizacijami delodajalcev;
- poklicnimi združenji;
- ustanovami za varnost in zdravje pri delu;
- strokovnjaki in izvajalci za varnost in zdravje pri delu;
- nosilci usposabljanja in izobraževalno skupnostjo;
- regionalnimi in lokalnimi službami za preprečevanje in zavarovanje tveganj v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu.

Kako lahko sodelujete?

V kampanji Zdravo delovno okolje 2012–2013 lahko sodelujete na naslednje načine:

- z razširjanjem in objavljanjem informacij in gradiva o kampanji (letakov, poročil, vodnikov, biltenov, kontrolnih seznamov, predstavitev v PowerPointu in stripov, v katerih nastopa lik Napo, itd.); Tako boste pripomogli k ozaveščanju o varnosti in zdravju pri delu v vaši organizaciji in v organizacijah, s katerimi sodelujete. Več informacij vam je na voljo na našem spletnem mestu pod razdelkom z gradivom o kampanji (<http://www.healthy-workplaces.eu>);
- z organiziranjem svojih dejavnosti, vključno s tečaji ozaveščanja o varnosti in zdravju na delovnem mestu, konferencami in delavnicami, plakati, tekmovanji za najboljši film ali fotografijo, kvizi, shemami predlogov, oglaševalskimi kampanjami ali tiskovnimi konferencami;
- z uporabo spletnih orodij, ki so na voljo na spletnem mestu kampanje. Namenjena so izmenjavi znanja in najboljših praks med EU-OSHA in našimi partnerji;
- s sodelovanjem na tekmovanju za najboljšo prakso s področja zdravega delovnega okolja, ki podeljuje nagrade različno velikim organizacijam, ki so iznašle inovativne načine za spodbujanje varnosti in zdravja pri delu.
- s sodelovanjem na Evropskem tednu varnosti in zdravja pri delu, ki poteka oktobra vsako leto (43. koledarski teden). Je nekakšno stičišče dogodkov po Evropi, vključuje pa konference in razstave, programe usposabljanja in dejavnosti, pri katerih velike in majhne organizacije in podjetja sodelujejo med seboj. Pomemben je tudi prispevek številnih lokalnih in regionalnih pobud, ki jih izvajajo sindikati, podjetja, nevladne organizacije in vladne administracije.

Lahko ste tudi uradno priznani kot podpornik kampanje Zdravo delovno okolje, tako da:

- kot vseevropska ali mednarodna organizacija ali podjetje postanete uradni partner kampanje EU;
- kot fizična oseba ali organizacija, ki deluje na nacionalni ravni, postanete nacionalni partner kampanje; pri svoji nacionalni informacijski točki se pozanimajte, ali je v vaši državi omogočeno to ali kako drugo priznavanje.

Ko postanete uradni partner, prevzamete nekatere odgovornosti, deležni pa ste tudi številnih koristi. Več o naši ponudbi za partnerstvo najdete v posebnem razdelku spletnega mesta kampanje.

Naša obstoječa mreža partnerjev

Učinkovita partnerstva z glavnimi zainteresiranimi skupinami so ključnega pomena za uspeh kampanje. Pri EU-OSHA se zanašamo na pomoč več različnih mrež partnerjev, vključno s tistimi, ki so navedene na spodnjem seznamu.

- **Nacionalne informacijske točke:** kampanjo Zdravo delovno okolje na nacionalni ravni usklajuje mreža informacijskih točk agencije. Če želite izvedeti več o naših informacijskih točkah ali če se želite obrniti neposredno nanje, najdete njihove kontaktne podatke na koncu tega vodnika.
- **Uradni partnerji kampanje EU:** vseevropske ali mednarodne organizacije, ki dejavno podpirajo kampanjo Zdravo delovno okolje. Če želite

izvedeti več o partnerjih naših preteklih ali sedanjih kampanj ali postati eden od njih, obiščite spletno mesto naše kampanje.

- **Mreža Enterprise Europe Network:** mreža, ki jo vodi Komisija, malim in srednje velikim podjetjem v Evropi pomaga in svetuje pri številnih vprašanjih. Kampanja za zdravo delovno okolje je pomembno področje sodelovanja med EU-OSHA in mrežo Enterprise Europe Network.

„Oceno tveganja je treba pripraviti v sodelovanju z delavci za zadevnim strojem, da se omogočijo smiselne izboljšave.“ ROLAND JUNG,

VODJA PROIZVODNJE, PIRELLI BREUBERG

Naša zavezanost predhodnim kampanjam in njihovi uspehi

Naše dvoletne kampanje za zdravo delovno okolje so največje tovrstne kampanje v Evropi in postajajo vedno bolj priljubljene. Na primer, kampanja Varnost pri vzdrževalnih delih 2010–2011, je v vseh državah EU in zunaj njih privabila rekordno število udeležencev, saj je bilo na temo vzdrževanja in njegovega pomena organiziranih na stotine dogodkov.

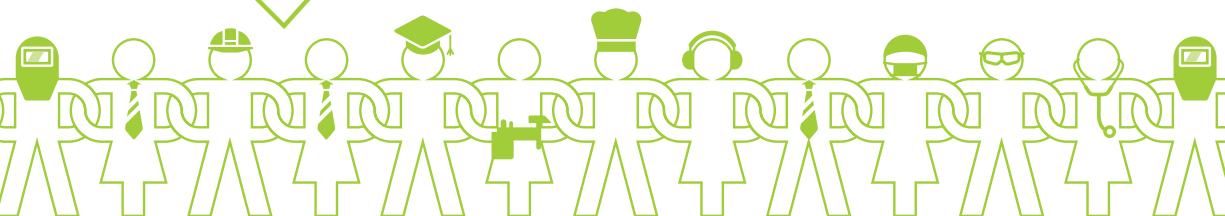
EU-OSHA je podprla dejavnosti kampanje na nacionalni ravni, tako da je svojih nacionalnim informacijskim točkam ter uradnim partnerjem kampanje brezplačno zagotovila najrazličnejše gradivo in storitve kampanje ter jim tako pomagala pri obveščanju javnosti o kampanji. Samo v prvem letu so bili razdeljeni trije milijoni biltenov ter en milijon vodnikov po kampanji in reklamnih letakov v 24 jezikih.

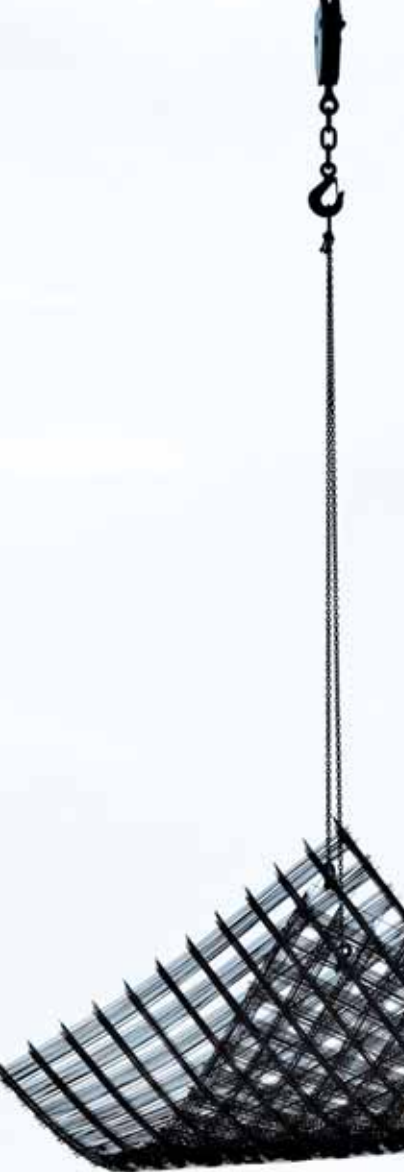
Varnost pri vzdrževalnih delih smo spodbujali tudi s konferencami, seminarji in tečaji usposabljanja za delavce, delodajalce in druge zainteresirane strani. Še posebno pomembno žarišče je bil tudi vsakoletni Evropski teden varnosti in zdravja pri delu, v okviru katerega je bilo v EU in zunaj nje organiziranih na stotine dogodkov za povečanje ozaveščenosti.

V okviru kampanje Varnost pri vzdrževalnih delih je združilo moči več kot 50 partnerjev kampanje. Ti so organizirali vrsto dejavnosti, vključno s tistimi, ki so navedene na spodnjem seznamu.

- Evropsko združenje nacionalnih organizacij vzdrževanja (European Federation of National Maintenance Societies, EFNMS) je razdelilo publikacije o kampanji in promocijsko gradivo ter uredilo poročilo o varnosti pri vzdrževalnih delih. Vzpostavilo je tudi e-mrežo v francoščini in ustvarilo specializirane spletne strani o različnih vidikih varnosti pri vzdrževalnih delih.
- Družba Toyota Materials Handling je organizirala konference z višjimi vodstvenimi delavci, pristojnimi za vzdrževanje in usposabljanje, predstavila kampanjo na tiskovnih konferencah ter gradivo za kampanjo razdelila svoji mreži partnerjev in izvajalcev. Kampanji je namenila tudi del svojega spletnega mesta in intraneta.
- Evropska konfederacija sindikatov (ETUC) je na svojem 12. kongresu zelo pripomogla k prepoznavnosti kampanje Zdravo delovno okolje o varnosti pri vzdrževalnih delih.
- Evropsko združenje gradbene dejavnosti (FIEC) je organiziralo srečanja z izvajalci, zaposlenimi in drugimi zainteresiranimi stranmi v gradbeništvu, namenjena spodbujanju varnosti in zdravja pri delu.

Zdravo delovno okolje je največja kampanja o varnosti in zdravju pri delu v Evropi.

OiRA – izmenjava najboljših praks po vsej EU

Projekt **spletnega interaktivnega orodja za oceno tveganja (OiRA)** je rezultat večnacionalnega skupnega prizadevanja za razvoj brezplačnih spletnih orodij, ki so preprosta za uporabo. Majhne organizacije lahko z brezplačnim orodjem OiRA izdelajo učinkovito oceno tveganja. Orodje bo uporabnike po korakih vodilo skozi postopek ocenjevanja od začetka do konca in jim pomagalo pri uresničitvi in spremljanju njihovega napredka. Glavni cilji tega orodja so:

- zagotoviti varnost in zdravje delavcev s posodobitvijo ocen tveganja in izmenjavo najboljših praks;
- pomagati podjetjem pri uporabi sektorskega orodja za analizo tveganja, ki se ves čas posodablja in je preprosto za uporabo, potrdili pa so ga socialni partnerji in nacionalni organi;
- uporabljati sektorsko orodje na ravni podjetij in proizvodnih oddelkov s spodbujanjem delodajalcev k oceni tveganj, izvedbi akcijskega načrta, njegovega rednega prilagajanja in posledičnega ukrepanja;
- izboljšati delovne razmere z uporabo orodja za oceno poklicnih tveganj ter tako izboljšati uspešnost podjetij;
- razjasniti in razložiti postopek ocenjevanja tveganj.

<http://www.oiraproject.eu>

Viri

Najrazličnejše gradivo o kampanji si lahko prenesete s spletnega mesta kampanje Zdravo delovno okolje (<http://www.healthy-workplaces.eu>). Gradivo vključuje:

- dejstva in številčne podatke o vodstvu z upravljanjem in vključevanju delavcev v varnost in zdravje pri delu;
 - poročila in biltene, vključno z najnovejšimi rezultati Evropske raziskave podjetij o novih in nastajajočih tveganjih (Esener);
 - praktična navodila in orodja za delavce in vodstvo;
 - študije primerov dobre prakse;
 - predstavitve v PowerPointu na temo kampanje;
 - zamisli za kampanjo;
 - novice o tem, kaj počnejo drugi;
 - risanke s priljubljenim animiranim likom Napom;
 - plakate in letake;
 - povezave do koristnih strani
- in veliko več ...

Vse informacije so na voljo v 24 jezikih na <http://www.healthy-workplaces.eu>

Decentralizirana evropska mreža za varnost in zdravje pri delu

Glavno evropsko mrežo informacij o varnosti in zdravju pri delu sestavljajo „informacijske točke“ v državah članicah, ki sodelujejo z državami kandidatkami in državami EFTE. Posamezne vlade imenujejo informacijske točke za svoje uradne predstavnike, po navadi pa so to nacionalne organizacije, pristojne za varnost in zdravje pri delu. Z zagotavljanjem podatkov in povratnih informacij podpirajo naše pobude ter sodelujejo z nacionalnimi mrežami, vključno z vladami, delavci in predstavniki delodajalcev. Informacijske točke vodijo kampanjo Zdravo delovno okolje na nacionalni ravni, prirejajo dogodke in imenujejo predstavnike v naše strokovne skupine. Mrežo sestavlja:

- 37 informacijskih točk v EU, državah EFTE, državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah;
- 800 posameznikov, včlanjenih v mrežo informacijskih točk.

<http://www.healthy-workplaces.eu/fops>

Kontaktne podatke

Informacijske točke držav članic EU

Avstrija

Bundesministerium für Arbeit, Soziales
und Konsumentenschutz
Sektion Arbeitsrecht und Zentral-
Arbeitsinspektorat
Favoritenstraße 7
1040 Dunaj
AVSTRIJA
<http://www.bmask.gv.at>
Martina HÄCKEL-BUCHER
Tel. +43 1711002274
martina.haeckel-bucher@bmask.gv.at

Belgija

Federal Public Service Employment, Labour and
Social Dialogue
Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg
Ernest Blerotstraat 1
1070 Bruselj
BELGIJA
<http://www.beswic.be>; <http://www.werk.belgie.be>
Frank DEHASQUE
Tel. +32 22334228
frank.dehasque@werk.belgie.be

Bolgarija

Ministry of Labour and Social Policy
Labour Law, Social Security and Working
Conditions Directorate
2 Triaditza Street
1051 Sofija
BOLGARIJA
<http://bg.osha.europa.eu>
Atanas KOLCHAKOV
Tel. +359 28119541
kolchakov@mlsp.government.bg

Ciper

Ministry of Labour and Social Insurance
Department of Labour Inspection
12, Apellis Str.
1493 Nikozija
CIPER
Leandros NICOLAIDES
Tel. +357 22405623
director@dli.mlsi.gov.cy

Češka

Ministry of Labour and Social Affairs
Na Porícním právu 1
128 01 Praga 2
ČEŠKA
<http://www.mpsv.cz>
Daniela KUBIČKOVÁ
Tel. +42 221922344
daniela.kubickova@mpsv.cz

Danska

Danish Working Environment Authority
Post Box 1228
2100 København
DANSKA
<http://www.workinfo.dk>
Leo MATTHIASSEN
Tel. +45 72208540
lm@at.dk

Estonija

Ministry of Social Affairs
Working Life Development
Gonsiori 29
10147 Talin
ESTONIJA
<http://www.sm.ee>
Kristel PLANGI
Tel. +37 26269780
kristel.plangi@ti.ee

Finska

Ministry of Social Affairs and Health
Department for Occupational Safety and Health
PL 33
00023 Valtioneuvosto
FINSKA
<http://www.riskithaltuun.fi>
Hannu STÅLHAMMAR
Tel. +358 916073108
hannu.stalhammar@stm.fi

Francija

Ministère de l'emploi et de la solidarité
Direction des relations du travail (DRT/CT)
39-43 quai André Citroën
75739 Paris Cedex 15
FRANCIJA
<http://www.travail.gouv.fr>
Olivier MEUNIER
Tel. +33 14438-2508/2709
olivier.meunier@travail.gouv.fr

Nemčija

Bundesministerium für Arbeit und Soziales
Referat IIIb2 – Grundsatzfragen des Arbeitsschutzes
Wilhelmstrasse 49
10117 Berlin
NEMČIJA
<http://www.bmas.bund.de>
Reinhard GERBER
Tel. +49 30185276766
reinhard.gerber@bmas.bund.de

Grčija

Ministry of Labour and Social Affairs
General Directorate of Working Conditions
and Health
40, Pireos str.
10182 Atene
GRČIJA
Antonios CHRISTODOULOU
Tel. +30 2103214310
christodoulou.osh@yeka.gr

Madžarska

OMMF – Hungarian Labour Inspectorate
Margit krt. 85
1024 Budimpešta
MADŽARSKA
<http://www.ommf.gov.hu>
Katalin BALOGH
Tel. +36 13469454
baloghk@ommf.gov.hu

Irska

Health and Safety Authority
Metropolitan Building
James Joyce Street
Dublin 1
IRSKA
<http://www.hsa.ie>
Annette SLATER
Tel. +353 17997800
annette_slater@hsa.ie

Italija

Istituto Nazionale per l'Assicurazione contro
gli Infortuni sul Lavoro
Dipartimento Processi Organizzativi
ex ISPESL
Via Alessandria 220/e
00198 Rim
ITALIJA
Francesca GROSSO
Tel. +39 0697892314
francesca.grosso@ispesl.it; f.grosso@inail.it

Latvija

State Labour Inspectorate of the Republic of Latvia
Kr. Valdemara, 38
1010 Riga
LATVIJA
<http://www.vdi.gov.lv>
Linda MATISANE
Tel. +371 67021735
linda.matisane@vdi.gov.lv

Litva

State Labour Inspectorate of the
Republic of Lithuania
Algirdog. 19
03607 Vilna
LITVA
<http://www.vdi.lt>
Nerita ŠOT
Tel. +370 52603472
nerita.sot@vdi.lt

Luksemburg

Inspection du Travail et des Mines
3, rue des Primeurs
2361 Strassen
LUKSEMBURG
<http://www.itm.lu>
Paul WEBER
Tel. +352 4786150
paul.weber@itm.etat.lu

Malta

Occupational Health and Safety Authority
Communications & PR
17 Edgar Ferro' Street
PTA 1533 Pieta'
MALTA
<http://www.ohsa.org.mt>
Remigio BARTOLO
Tel. +356 21247677/8
remigio.j.bartolo@gov.mt

Nizozemska

TNO Work & Employment
P.O Box 718
2130 AS Hoofddorp
NIZOZEMSKA
<http://www.tno.nl/arbeid>
Henk SCHRAMA
Tel. +31 888665234
henk.schrama@tno.nl

Poljska

Central Institute for Labour Protection –
National Research Institute
ul. Czerniakowska 16
00-701 Varšava
POLJSKA
<http://www.ciop.pl>
Wioleta KLIMASZEWSKA
Tel. +48 226233677
focalpoint.pl@ciop.pl

Portugalska

Autoridade para as Condições de Trabalho
Av. Casal Ribeiro, 18 – A
1000-092 Lizbona
PORTUGALSKA
<http://www.act.gov.pt>
Maria Manuela CALADO CORREIA
Tel. +351 213308700
manuela.calado@act.gov.pt

Romunija

The National Research and Development Institute
on Occupational Safety
35 A, Ghencea Blvd., Sector 6,
061692 Bukarešta
ROMUNIJA
<http://www.protectiamuncii.ro>
Ioana Georgiana NICOLESCU
Tel. +40 213133158
georgiana.niculescu@gmail.com

Slovaška

Národný inšpektorát práce
Masarykova 10
040 01 Košice
SLOVAŠKA
<http://www.nip.sk>
Laurencia JANČUROVÁ
Tel. +421 557979927
laurencia.jancurova@ip.gov.sk

Slovenija

Ministry of Labour, Family and Social Affairs
 Kotnikova, 28
 1000 Ljubljana
 SLOVENIJA
<http://www.gov.si>
 Vladka KOMEL
 Tel. +386 13697700
vladka.komel@gov.si

Španija

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene
 en el Trabajo
 c/Torrelaguna 73
 28027 Madrid
 ŠPANIJA
 Belén PEREZ-AZNAR
 Tel. +34 913634100
pfocalagenciaeuropea@insht.meyss.es

Švedska

Arbetsmiljöverket
 Management Staff
 112 79 Stockholm
 ŠVEDSKA
<http://www.av.se>
 Barbro KÖHLER KRANTZ
 Tel. +46 87309563
barbro.kohler.krantz@av.se

Združeno kraljestvo

Health and Safety Executive
 Caxton House
 Tothill Street
 London
 SW1H 9NA
<http://www.hse.gov.uk>
 Stuart BRISTOW
uk.focalpoint@hse.gsi.gov.uk

Informacijske točke držav EFTE**Islandija**

Administration for Occupational Safety and Health
 Bildshofdi 16
 110 Reykjavik
 ISLANDIJA
<http://www.vinnueftirlit.is>
 Inghildur EINARSDÓTTIR
 Tel. +354 5504600
inghildu@ver.is

Lihtenštajn

Amt für Volkswirtschaft
 Health and Safety at Work
 Gerberweg 5
 9490 Vaduz
 LIHTENŠTAJN
http://www.firstlink.li/regierung/amt_volksw.htm
 Robert HASSLER
 Tel. +423 2366871
robert.hassler@avw.llv.li

Norveška

Norwegian Labour Inspection Authority
 Statens hus
 7468 Trondheim
 NORVEŠKA
<http://www.arbeidstilsynet.no>
 Gro OLSVOLD
 Tel. +47 73199700
gro.olsvold@arbeidstilsynet.no

Švica

SECO – Staatssekretariat für Wirtschaft
 Effingerstrasse 31
 3003 Bern
 ŠVICA
<http://www.seco.admin.ch>
 Dr Eduard BRUNNER
 Tel. +41 43433222130
eduard.brunner@seco.admin.ch

**Informacijske točk držav kandidatk
in potencialnih kandidatk**

Albanija

State Inspectorate of Labour
Inspektorati Shtetëror i Punës
Rr. Kavajes no 35
Tirana
ALBANIA
Frosina GJINO
Tel. +355 4251348
fgjino@hotmail.com

Hrvaška

Ministry of Economy, Labour and Entrepreneurship
Directorate for Labour and Labour Market
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb
HRVAŠKA
<http://www.mingorp.hr>
Zdravko MURATTI
Tel. +385 16109230
zdravko.muratti@mingorp.hr

Nekdanja jugoslovska republika Makedonija

Macedonian Occupational Safety
and Health Association
29 noemvri br. 50
1000 Skopje
FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA
Ljupcho KOCHOVSKI
Tel. +389 2774868
ljupco.k@mzzpr.org.mk

Črna gora

Ministry of Labour and Social Welfare
Labour Inspection for Safety at Work
Rimski trg 46
20000 Podgorica
ČRNA GORA
Zlatko POPOVIC
Tel. +382 20655513
zlatkopuznr@t-com.me

Srbija

Ministry of Labour, Employment and Social Policy
Occupational Safety and Health Directorate
Nemanjina 22-26
11000 Beograd
SRBIJA
Nenad VLADIC
Tel. +381 113061738
nenad.vladic@minrzs.go.rs

Turčija

Ministry of Labour and Social Security
General Directorate of Occupational Health and
Safety
Inönü Bulvari, I Blok, No. 42, Kat. 4
06100 Emek Ankara
TURÇIJA
<http://www.csgeb.gov.tr>
Kasim ÖZER
Tel. +90 3122155021
kozer@csgeb.gov.tr

Poslanstvo **Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA)** je omogočiti varnejša, bolj zdrava in produktivnejša delovna mesta v Evropi. Agencija raziskuje, razvija in razširja zanesljive, uravnotežene in nepristranske informacije o varnosti in zdravju pri delu ter organizira vseevropske kampanje za povečanje ozaveščenosti. Agencijo, ki ima sedež v Bilbao v Španiji, je leta 1996 ustanovila Evropska unija, povezuje pa predstavnike Evropske komisije, vlad držav članic, delodajalske in delavske organizacije ter vodilne strokovnjake iz vsake od držav članic EU-27 in zunaj njih.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu

Gran Vía 33, 48009 Bilbao, ŠPANIJA
 Tel. +34 944794360
 Faks +34 944794383
 E-naslov: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>

ISBN 978-92-9191-538-5

9 789291 915385

Urad za publikacije